

gemeente : DOETINCHEM
 postcode + plaats : DOETINCHEM
 straat + huisnr. : IJsselstraat ong.
 naam object :

bescherming : Gemeentelijk monument
 eigenaar/gebruiker(s) : Zie vervolgblad
 kadastrale gegevens : Zie vervolgblad

oorspr. functie : Ketelhuis
 huidige functie : Geen (leegstaand)

bouwjaar : 1948
 architect :
 bouwstijl/type : Wederopbouw

beschrijver : drs. L.A.G. Meeuwssen
 datum beschr. : 12-09-2005
 datum foto : 09-09-2005
 neg. nr. :
 bronnen : Informatie eigenaar, R.J.A. Crois, *Quickscan Saronixcomplex gemeente Doetinchem, Arnhem 2003*, L.A.G. Meeuwssen, *Het voormalige Philips-terrein : toelichting onderzoek (Saronix) gemeente Doetinchem, Arnhem 2004*.

gemeente [gD] Doetinchem	
Afd.	SAL Kopie
28 SEP. 2005	
Nummer	
Ontvangstbev.	
Rappel week:	

Typering

Ketelhuis met schoorsteen, onderdeel van de voormalige vestiging van Philips aan de IJsselstraat in Doetinchem.

Historie en ligging

Het ketelhuis en de schoorsteen bevinden zich ten noordwesten van het historische stadscentrum en maakten deel uit van het industrieterrein 'Keppelseweg'. Het betreffende gebied wordt omsloten door de Nemahoweg aan de noordzijde, de Keppelseweg aan de oostzijde, de IJsselstraat aan de zuidzijde en het Zaagmolenpad aan de westzijde. De hoofdentree bevond zich aan de IJsselstraat. Opvallend is dat het ketelhuis met de schoorsteen, samen met de portierswoning (IJssellaan 18-A), en de rijwielbergplaats met overkapping, parallel aan de IJsselstraat waren gebouwd, en dus niet evenwijdig aan de overige gebouwen.

In 1947 werd begonnen met de bouw van een vestiging van de N.V. PHILIPS' GLOEILAMPENFABRIEK in Doetinchem. Het terrein werd voor het grootste gedeelte bebouwd in de periode 1947-1961. In 2004-2005 zijn de fabrieksgebouwen gesloopt.

Het ketelhuis en de schoorsteen werden in 1948 ontworpen door de bouwkundige afdeling van de N.V. PHILIPS GLOEILAMPENFABRIEK. Het werk werd uitgevoerd onder leiding van Gemeente Belangen Technische Bedrijven. In 1955 werd er tegen de linker zijgevel van het gebouw, ter hoogte van de voorgevel, een portiersloge gebouwd. De loge bevindt zich direct naast de voormalige entree van het terrein. Aan de achterzijde van het ketelhuis werd nagenoeg gelijktijdig een bakstenen schoorsteen gebouwd.

Ketelhuis

Plattegrond en opbouw

Het ketelhuis is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond en bestond uit één bouwlaag onder een zadeldak met een strook plat dak aan beide zijden. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in halfsteens verband. Met uitzondering van de linker zijgevel, waren alle gevels oorspronkelijk symmetrisch ingedeeld. Kenmerkend voor het gebouw zijn ook de grote raampartijen. De ramen hebben stalen kozijnen en roeden

Voorgevel (straatzijde)

De voorgevel van het ketelhuis is symmetrisch ingedeeld en heeft drie grote vensteropeningen. Het middelste venster is voorzien van een 24-ruits raam. Aan weerszijden hiervan bevindt zich een twaalfruits raam.

Linker zijgevel

De linker zijgevel heeft, evenals de voorgevel, in het midden een vensteropening met een 24-ruits raam. Links bevond zich oorspronkelijk een vensteropening met een twaalfruits raam. Onder in het venster is in een later stadium een opening gemaakt, die is voorzien van een rolluik. Het oorspronkelijke twaalfruits venster rechts is ook gewijzigd. Het middeldeel hiervan is dichtgezet met metselwerk, terwijl beneden een deuropening met een dubbele deur is aangebracht.

Achtergevel

Op de begane grond bevinden zich twee deuropeningen. De deuren zijn voorzien van een kijkvenster. In het midden bevindt zich een opening voor het verbindingskanaal die met de schoorsteen is verbonden. Ter plaatse van de verdieping heeft de gevel drie vensteropeningen. Het linker venster is voorzien van een vierruits raam. In het midden heeft de vensteropening een achtruits raam. Twee ruiten van het vierruits venster aan de rechter zijde van de gevel zijn verwijderd. In deze opening bevindt zich een buis.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel is in 1955 gewijzigd, doordat er een portiersloge aan het bestaande ketelhuis werd gebouwd. Deze bevindt zich geheel links op de begane grond. De loge werd vrijwel in dezelfde bouwstijl ontworpen als het bestaande gebouw en wordt aan de bovenzijde afgesloten door een platdak. Boven de portiersloge bevindt zich een vensteropening met een vierruits venster. Oorspronkelijk bevond zich op deze plaats een twaalfruits venster. In het midden van de gevel bevindt zich een vensteropening met een 24-ruits venster. Geheel rechts heeft de gevel een twaalfruits venster. Alle kozijnen zijn uitgevoerd in staal.

Interieur

Het interieur van het ketelhuis bestaat uit één grote ruimte, waar zich oorspronkelijk de ketels bevonden. Deze zijn inmiddels verwijderd. De polonceauspanten zijn in het interieur zichtbaar, evenals het betonnen cassetteplafond. De betonplaten waren geprefabriceerd door het aannemersbedrijf Bims Beton Bouw, dat reeds vóór de Tweede Wereldoorlog geprefabriceerde onderdelen voor de gebouwen vervaardigde.

Schoorsteen

De rond 1948 gebouwde schoorsteen bevindt zich aan de achterzijde van het ketelhuis. De ronde schoorsteen is opgetrokken in baksteen en gemetseld in halfsteens verband. Direct boven het maaiveld bevindt zich een rondboogvormige opening met een luikje. De opening wordt aan de bovenzijde ontlast door een rollaag. Een verbindingskanaal verbindt de schoorsteen met het ketelhuis.

Reden van plaatsing

Architectuurhistorische criteria

Het ketelhuis en de schoorsteen bezitten architectuurhistorische waarde vanwege de gaafheid van het gerealiseerde werk. De voormalige bedrijfsobjecten zijn voor de gemeente Doetinchem goede voorbeelden van dergelijk bouwwerken uit de wederopbouwperiode. De gebouwen zijn uitgevoerd in een sobere bouwstijl.

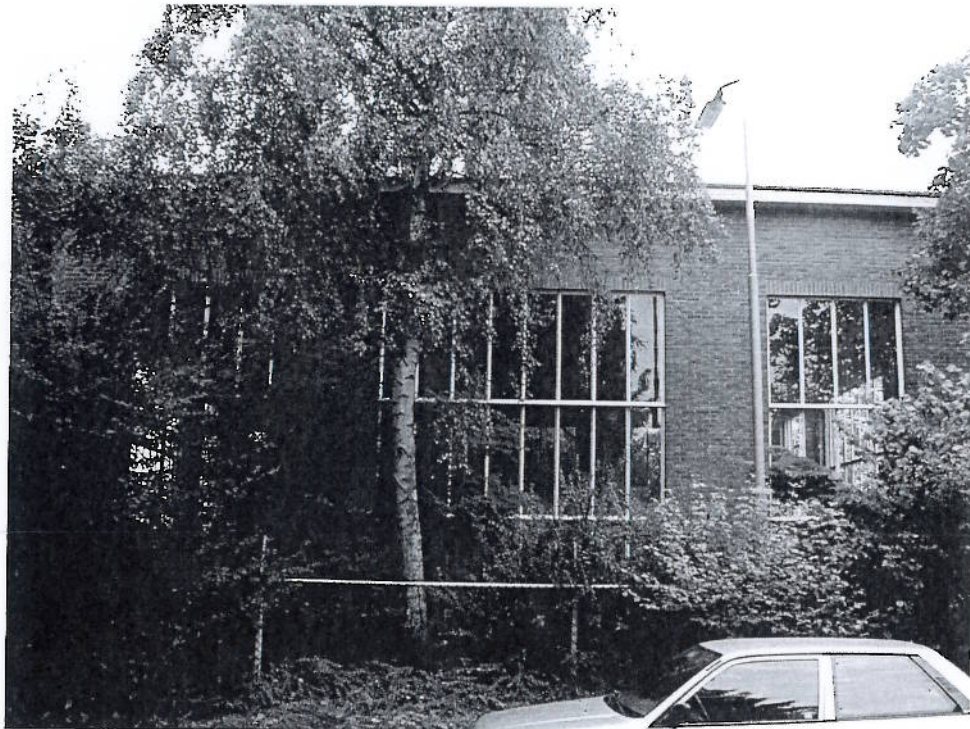
Tevens bezitten de objecten zeldzaamheidswaarde. Het zijn een van de weinig overgebleven voorbeelden van een ketelhuis met schoorsteen uit de wederopbouwperiode in Doetinchem.

Stedenbouwkundige criteria

Het ketelhuis en de schoorsteen zijn gelegen aan de IJsselstraat. De gebouwen waren onderdeel van een in verschillende fasen ontstaan fabriekscomplex. De schoorsteen is van belang als herkennings- en markeringspunt voor de omgeving onder meer vanwege de hoogte. De schoorsteen en het ketelhuis hebben ensemblewaarde als functioneel onderdeel van het voormalige fabriekscomplex.

Cultuurhistorische criteria

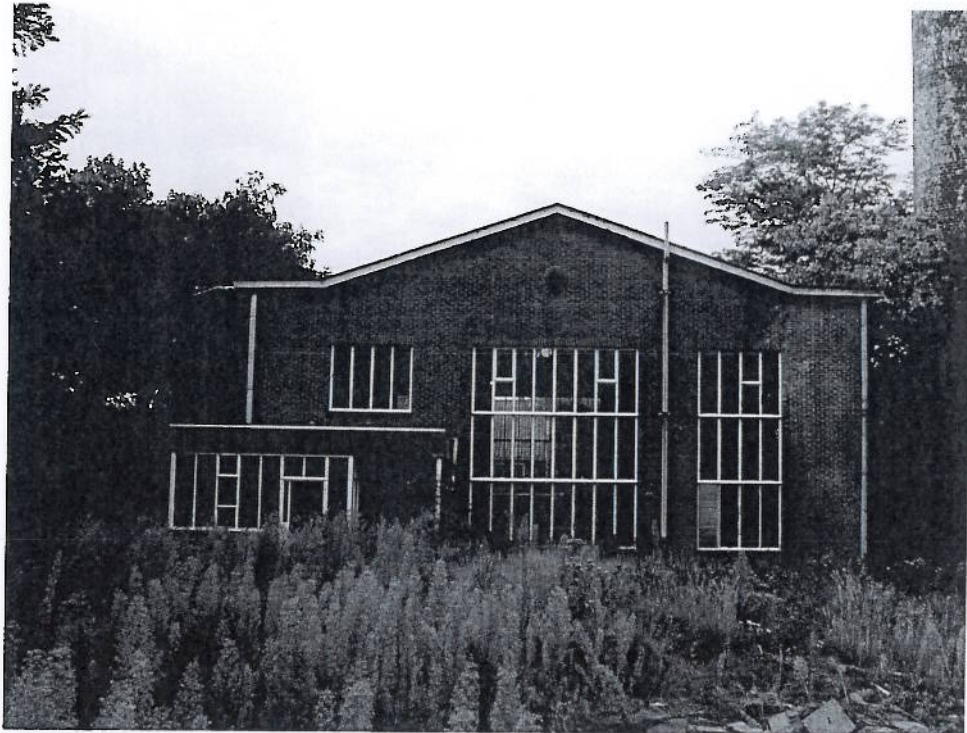
Het ketelhuis en de schoorsteen, vroeger deel uitmakende van het voormalige Philips-terrein, hebben cultuurhistorische waarde als onderdeel van de industriële geschiedenis van de gemeente Doetinchem in de twintigste eeuw in het algemeen en ten tijde van de wederopbouwperiode in het bijzonder.

Voorgevel

Linker zijgevel

Rechter zijgevel

Interieur

gemeente : DOETINCHEM
postcode + plaats : 7008 AA DOETINCHEM
straat + huisnr. : IJsselstraat 18A
naam object :

bescherming : Geen
eigenaar/gebruiker(s) : Zie vervolgblad
kadastrale gegevens : Zie vervolgblad

oorspr. functie : Portierswoning
huidige functie : Woonhuis

bouwjaar : 1954
architect : A.H. Esseveld
bouwstijl/type : Wederopbouw

beschrijver : drs. L.A.G. Meeuwssen
datum beschr. : 12-09-2005
datum foto : 09-09-2005
neg. nr. :
bronnen : Informatie eigenaar, R.J.A. Crols, *Quickscan Saronixcomplex gemeente Doetinchem*, Arnhem 2003, L.A.G. Meeuwssen, *Het voormalige Philips-terrein : toelichting onderzoek (Saronix) gemeente Doetinchem*, Arnhem 2004.

Typering

Portierswoning, onderdeel van de voormalige vestiging van Philips aan de IJsselstraat in Doetinchem.

Historie en ligging

De portierswoning bevond zich oorspronkelijk ten noordwesten van het historische stadscentrum en maakt deel uit van het industrieterrein 'Keppelseweg'. Het betreffende gebied wordt omsloten door de Nemahoweg aan de noordzijde, de Keppelseweg aan de oostzijde, de IJsselstraat aan de zuidzijde en het Zaagmolenpad aan de westzijde. De hoofdentree bevond zich aan de IJsselstraat. Opvallend is dat de portierswoning, tezamen met het ketelhuis en de rijwielbergplaats met overkapping, parallel aan de IJsselstraat zijn gebouwd, dus niet evenwijdig aan de overige gebouwen.

Het terrein werd voor het grootste gedeelte bebouwd in de periode 1947-1961. In 2004-2005 zijn de fabrieksgebouwen gesloopt.

Op 5 juli 1954 kwam het eerste schetsontwerp voor de portierswoning tot stand. Het definitieve ontwerp van de architect A.H. Esseveld uit Laag-Keppel volgde op 22 september 1954.

Plattegrond en opbouw

De woning is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen onder een asymmetrisch zadeldak, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Op de nok van het dak bevindt zich een bakstenen schoorsteen. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband.

Zowel het interieur als het exterieur van het pand is in de loop der tijd niet veel gewijzigd, waardoor het pand nog meerdere oorspronkelijke elementen bezit.

Voorgevel

De voorgevel is asymmetrisch ingedeeld. Geheel links op de begane grond heeft de gevel een rechthoekige vensteropening met een enkelruits raam. Rechts hiervan bevindt zich een kleine, rechthoekige vensteropening met een enkelruits raam. Identieke vensters bevinden zich ter plaatse van de verdieping en boven de portiek. Deze vensters zijn in de loop der tijd vernieuwd. De vensters op de begane grond en de verdieping worden aan de bovenzijde ontlast door een enkelsteens strek. Het gedeelte van de gevel boven de portiek is bekleed met houten delen. In de portiek, geheel rechts op de begane grond, bevinden zich twee toegangen tot de woning. De deuropening aan de linker zijde geeft toegang tot het woongedeelte; de deuropening aan de rechter zijde geeft toegang tot de berging. Deze deuropening is voorzien van houten garagedeuren. In de deuren bevinden zich twee ruitvormige kijkvensters.

Linker zijgevel

De linker zijgevel heeft op de begane grond, geheel rechts in de gevel, een deuropening met een tuindeur. Links op de verdieping bevinden zich twee identieke vensteropeningen met een enkelruits raam. Rechts hiernaast bevindt zich een rechthoekige vensteropening met een tweeruits raam. Aan de voorzijde van het raam is een balustrade aangebracht.

Achtergevel

De achtergevel is asymmetrisch ingedeeld. Het linker gedeelte van de gevel is bekleed met houten delen. Rechts op de begane grond bevinden zich twee deuropeningen, voorzien van een zijlicht aan de rechterzijde. Links hiervan heeft de gevel een nagenoeg vierkante vensteropening met een enkelruits raam. Ter plaatse van de verdieping bevindt zich een rechthoekige vensteropening met een gekoppeld tweeruits raam.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel is vrij gesloten en heeft slechts twee vensteropeningen aan de rechterzijde op de verdieping. Beide vensteropeningen zijn voorzien van een enkelruits draairaam.

Interieur

De indeling van het interieur is in de loop der tijd vrijwel niet gewijzigd. Op de begane grond bevindt zich de woon- en eetkamer en rechts daarvan de hal en de keuken. Via een aparte ingang aan de voorgevel kan de berging worden bereikt. Op de verdieping bevinden zich de slaapvertrekken. Het interieur bezit nog enkele oorspronkelijke interieurelementen, waaronder het doorgeefluik in de keuken en de trapleuning en balustrade op de verdieping.

Motivatie tot niet plaatsen

De portierswoning is destijds toegevoegd aan de beschrijving en waardering van het fabriekscomplex, omdat de woning hier historisch en in mindere mate stedenbouwkundig mee verbonden is. Samen met de gebouwen aan de IJssellaan had de portierswoning een zekere stedenbouwkundige waarde. Door de sloop van het Saronixcomplex (m.u.v. van het ketelhuis met de schoorsteen) is er thans niet meer in voldoende mate sprake van een ensemble.

De woning op zich is weliswaar karakteristiek voor een woning uit de Wederopbouw, maar niet zodanig bijzonder of zeldzaam dat bescherming op die gronden zou kunnen plaatsvinden. Ook is de woning niet meer gaaf. Samenvattend kan gesteld worden dat het pand niet voldoet aan de plaatsingscriteria voor de bescherming als gemeentelijk monument.

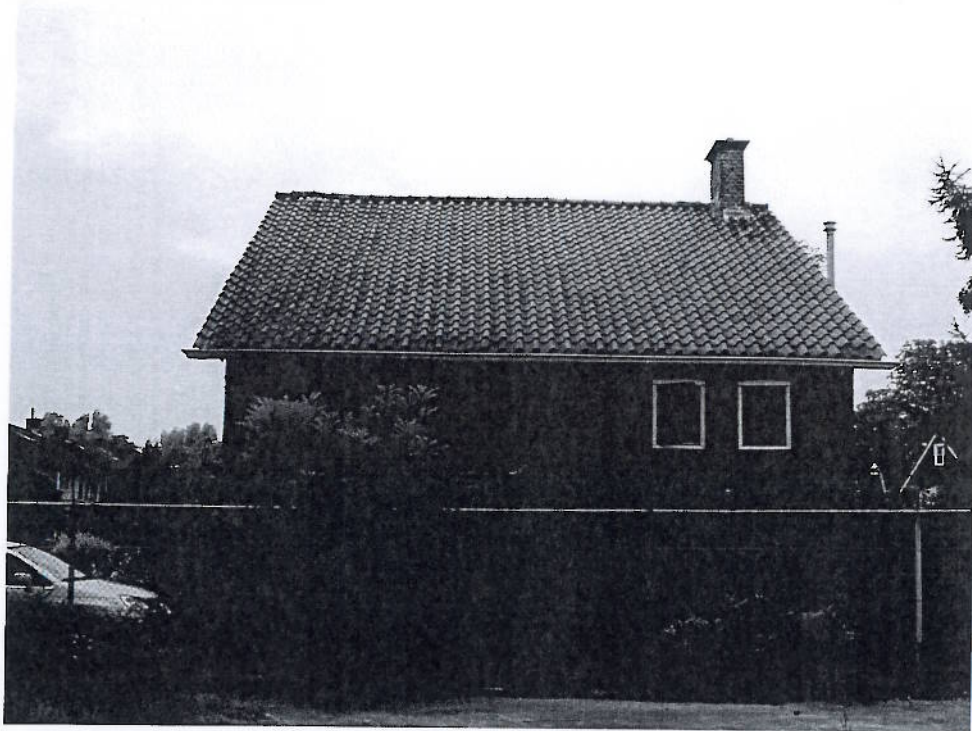
Gelet op het bovenstaande adviseren wij om het pand aan IJsselstraat 18A in Doetinchem niet te plaatsen op de gemeentelijke monumentenlijst van de gemeente Doetinchem.

Linker zijgevel

Achtergevel

Rechter zijgevel

Interieur